

ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 90/26

Λουξεμβούργο, 18 Ιουνίου 2026

Απόφαση του Δικαστηρίου στην υπόθεση C-522/24 | Ministero della Difesa (Υποχρέωση εμβολιασμού των στρατιωτικών)

Η υποχρέωση εμβολιασμού κατά του ιού SARS-CoV-2 μόνο για το στρατιωτικό προσωπικό δεν συνιστά δυσμενή διάκριση κατά την έννοια του δικαίου της Ένωσης

Το 2022 ένας αξιωματικός του ιταλικού Υπουργείου Άμυνας τέθηκε σε αργία επειδή αρνήθηκε να συμμορφωθεί με την υποχρέωση εμβολιασμού κατά του ιού SARS-CoV-2. Το μέτρο αυτό, που θεσπίστηκε στο πλαίσιο της πανδημίας, αφορούσε μόνο το στρατιωτικό και όχι το πολιτικό προσωπικό του Υπουργείου, ενώ η μη συμμόρφωση συνεπαγόταν αναστολή άσκησης καθηκόντων.

Στο πλαίσιο της προσφυγής που ασκήθηκε κατά της ως άνω κύρωσης ¹, το ιταλικό Συμβούλιο της Επικρατείας ζήτησε από το Δικαστήριο να διευκρινίσει αν η υποχρέωση αυτή είναι σύμφωνη με το δίκαιο της Ένωσης ².

Το ιταλικό δικαστήριο επιθυμεί να διευκρινιστεί συγκεκριμένα αν η επίμαχη υποχρέωση εμβολιασμού συνιστά άμεση δυσμενή διάκριση μεταξύ του στρατιωτικού προσωπικού και του πολιτικού προσωπικού που ασκεί παρόμοια καθήκοντα ή έμμεση δυσμενή διάκριση σε βάρος των προσώπων που αντιτίθενται στον εμβολιασμό λόγω των προσωπικών πεποιθήσεών τους.

Το Συμβούλιο της Επικρατείας υπέβαλε επίσης στο Δικαστήριο το ερώτημα αν το εν λόγω μέτρο είναι σύμφωνο με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ³, διότι η αναστολή είχε στερήσει από τον αξιωματικό κάθε είδους αμοιβή και, ως εκ τούτου, τα αναγκαία προς το ζην μέσα για τον ίδιο αλλά και για τη σύζυγο και τα δύο ανήλικα τέκνα του.

Το Δικαστήριο, αφενός, παρατηρεί ότι το δίκαιο της Ένωσης αποσκοπεί στην καταπολέμηση των άμεσων διακρίσεων στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας **για έναν από τους λόγους που ρητώς απαριθμούνται** στην ευρωπαϊκή νομοθεσία ⁴. Εντούτοις, στην υπό κρίση υπόθεση, **η διαφορετική μεταχείριση** μεταξύ του στρατιωτικού και του πολιτικού προσωπικού του Υπουργείου Άμυνας **βασίζεται στην υπαγωγή σε διαφορετική επαγγελματική κατηγορία, δηλαδή σε λόγο ο οποίος δεν συγκαταλέγεται στους προβλεπόμενους από την ευρωπαϊκή νομοθεσία**.

Αφετέρου, το δίκαιο της Ένωσης αποσκοπεί επίσης στην καταπολέμηση των έμμεσων διακρίσεων στον τομέα της εργασίας, δηλαδή των διακρίσεων εκείνων που, αν και ουδέτερες εκ πρώτης όψεως, ενδέχεται να συνεπάγονται δυσμενή μεταχείριση ενός προσώπου λόγω της θρησκείας ή των φιλοσοφικών ή πνευματικών πεποιθήσεών του, μεταξύ άλλων.

Εντούτοις, ο προσφεύγων, ο οποίος υποστηρίζει ιδίως ότι είναι περιορισμένες οι γνώσεις όσον αφορά την αποτελεσματικότητα του εμβολιασμού, στηρίζει την άρνησή του να εμβολιαστεί σε επιστημονικά έγγραφα από εξωτερικές πηγές και σε επιχειρήματα σχετικά με την ευθύνη έναντι ενδεχόμενων κινδύνων. **Πρόθεσή του είναι, συνεπώς, να αμφισβητήσει την ορθότητα των επιλογών των ιταλικών αρχών στον τομέα της δημόσιας υγείας και όχι να εκδηλώσει τις προσωπικές πεποιθήσεις του**. Οι λόγοι της άρνησης αυτής δεν εμπίπτουν στην έννοια της

«πεποιθήσεως», αλλά συνιστούν **γνώμη** η οποία δεν λαμβάνεται υπόψη από την εφαρμοζόμενη ευρωπαϊκή νομοθεσία.

Τέλος, **ελλείψει οιασδήποτε σύνδεσης της επίμαχης υποχρέωσης εμβολιασμού με το δίκαιο της Ένωσης, δεν δύναται να διαπιστωθεί παραβίαση του Χάρτη** των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων, ο οποίος εφαρμόζεται στα κράτη μέλη μόνο στο πλαίσιο εφαρμογής του δικαίου της Ένωσης.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Με την προδικαστική παραπομπή τα δικαστήρια των κρατών μελών μπορούν, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά, λαμβάνοντας υπόψη την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει κάθε άλλο εθνικό δικαστήριο ενώπιον του οποίου ανακύπτει παρόμοιο ζήτημα.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημέρωσης, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο και, εφόσον υπάρχει, η σύνοψη](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμα στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της αποφάσεως.

Επικοινωνία: Jacques René Zammit ☎ (+352) 4303 3355.

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το «[Europe by Satellite](#)» ☎ (+32) 2 2964106.

Ακολουθήστε μας!

¹ Το Συμβούλιο της Επικρατείας κλήθηκε να γνωμοδοτήσει στο πλαίσιο έκτακτης προσφυγής ενώπιον του Προέδρου της Ιταλικής Δημοκρατίας, η οποία αποτελεί εναλλακτικό –σε σχέση με την ένδικη προσφυγή– μέσο παροχής ένομης προστασίας το οποίο μπορεί να ασκηθεί εντός ορισμένης προθεσμίας κατά των οριστικών διοικητικών αποφάσεων.

² [Οδηγία 2000/78/ΕΚ](#) του Συμβουλίου, της 27ης Νοεμβρίου 2000, για τη διαμόρφωση γενικού πλαισίου για την ίση μεταχείριση στην απασχόληση και την εργασία.

³ Άρθρα 1 και 24.

⁴ Το άρθρο 1 της οδηγίας 2000/78 προβλέπει ότι σκοπός της οδηγίας αυτής «είναι η θέσπιση γενικού πλαισίου για την καταπολέμηση των διακρίσεων λόγω θρησκείας ή πεποιθήσεων, ειδικών αναγκών, ηλικίας ή γενετήσιου προσανατολισμού στον τομέα της απασχόλησης και της εργασίας».